

پوش کیفی و طرح پژوهش

انتخاب از میان پنج رویکرد

(روایت پژوهی، پدیدارشناسی، نظریه داده بنیاد، قوم نگاری، مطالعه موردی)

دویرایش دوم

www.ketab.ir

برگردان:

دکتر حسن دانیلی فرد

دانشگاه آزاد اسلامی

حسین کاغی

سرشناسه	کرسول، جان دبلیو، ۱۹۴۵ - م Creswell, John W
عنوان و نام پدیدآور	پویش کیفی و طرح پژوهش: انتخاب از میان پنج رویکرد (روایت پژوهی، پدیدارشناسی ...)/ جان کرسول؛ برگردان حسن دانایی‌فرد، حسین کاظمی.
مشخصات نشر	تهران: صفار، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری	۳۲۰ ص: مصور، جدول، نمودار.
شابک	978-964-388-365-2
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	عنوان اصلی: Qualitative inquiry and research design: choosing among five approaches, 2nd ed, C2007
یادداشت	این کتاب با عنوان "روش و طرح تحقیق کیفی (انتخاب از میان پنج رویکرد تحقیق کیفی)" توسط انتشارات نگاه دانش در سال ۱۳۹۰ منتشر شده است.
یادداشت	واژه نامه:
یادداشت	کتابنامه: ص ۳۰۳-۳۱۶.
یادداشت	نمایه:
عنوان دیگر	روش و طرح تحقیق کیفی (انتخاب از میان پنج رویکرد تحقیق کیفی).
موضوع	علوم اجتماعی - روش شناسی
شناسه افزوده	دانایی فرد، حسن، ۱۳۴۸ - مترجم
شناسه افزوده	کاظمی، حسین، ۱۳۶۲ - مترجم
رده بندی کنگره	۱۳۹۱/۴۹۱/۴۶۱ H6
رده بندی دیوبی	۳۰۰/۷۲
شماره کتابشناسی ملی	۲۷۷۷۲۵

فهرست نویسی پیش از انتشار: انتشارات صفار

۳۰۰۰۵۳۵۱

نام کتاب	پویش کیفی و طرح پژوهش (ویرایش دوم)
نویسنده	جان کرسول
مترجمان	دکتر حسن دانایی‌فرد - حسین کاظمی
طرح جلد	فرهاد کمالی
لینوگرافی	گنج شایگان
چاپخانه	گنج شایگان ① ۵۵۴۰۳۴۷۸
نوبت چاپ	ششم - بهار ۱۴۰۲
شمارگان	۱۱۰۰ نسخه
قیمت	۲/۴۰۰/۰۰۰ ریال
ناشر	انتشارات صفار
مرکز پخش	خیابان انقلاب - روبروی دبیرخانه دانشگاه تهران - بازارچه کتاب - طبقه زیرین
	انتشارات اشراقی ① ۶۶۴۰۸۴۸۷ تلفن: ۶۶۹۷۰۹۹۲
	پخش کتاب بینش ۶۶۴۹۶۲۹۹
	کتابفروشی صفا ② ۶۶۹۷۸۸۴۶

www.saffarpublishing.ir
www.Eshraghipub.com
Email: saffar_publishing@yahoo.com

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۸۸-۳۶۵-۲
ISBN 978-964-388-365-2

این اثر، مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هرکس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر) نشر، یا پخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

مدیریت واحد تولید انتشارات صفار: ۰۹۱۲-۰۷۳۰۰۳

فهرست

۹	فصل ۱: مقدمه
۱۰	هدف
۱۱	مطالب جدید این ویرایش
۱۵	خردمایه کتاب
۱۶	انتخاب پنج رویکرد
۲۱	موضع من چیست؟
۲۳	مخاطبان
۲۴	ساختار کتاب
۲۷	فصل ۲: چارچوب‌های فلسفی، پارادایمی و تفسیری
۲۸	سؤال‌هایی برای بحث
۲۹	پیش فرض‌های فلسفی
۳۲	پارادایم‌ها یا جهان‌بینی‌ها
۳۳	فرا اثبات‌گرایی
۳۴	ساخت‌گرایی اجتماعی
۳۵	جانبداران/ مشارکت‌جویانه
۳۶	عمل‌گرایی
۳۸	محافل تفسیری
۳۹	نگاه‌های پست‌مدرن
۴۰	نظریه‌های فمینیست
۴۲	نظریه انتقادی و نظریه انتقادی نژاد (CRT)
۴۵	نظریه فراهنجار
۴۶	نظریه‌های ناتوانی
۴۷	خلاصه
۴۷	مطالعه بیشتر
۵۰	تمرین
۵۱	فصل ۳: طراحی یک مطالعه کیفی
۵۲	سؤال‌هایی برای بحث
۵۳	ویژگی‌های پژوهش کیفی
۵۶	چه وقت از پژوهش کیفی استفاده کنیم؟
۵۸	فرایند طراحی مطالعه کیفی
۶۶	ساختار کلی یک طرح یا پیشنهادیه پژوهشی
۷۰	خلاصه
۷۱	مطالعه بیشتر
۷۲	تمرین
۷۳	فصل ۴: پنج رویکرد کیفی به پژوهش
۷۳	سؤال‌هایی برای بحث

۷۴	روایت پژوهی
۷۴	تعریف و پیشینه
۷۵	انواع مطالعات روایت پژوهی
۷۶	رویه های انجام روایت پژوهی
۷۹	چالش ها
۷۹	پژوهش پدیدارشناسی
۷۹	تعریف و پیشینه
۸۱	انواع پدیدارشناسی
۸۲	رویه های انجام پژوهش پدیدارشناسی
۸۵	چالش ها
۸۵	پژوهش نظریه داده بنیاد
۸۵	تعریف و پیشینه
۸۷	انواع مطالعات نظریه داده بنیاد
۹۰	رویه های انجام پژوهش نظریه داده بنیاد
۹۲	چالش ها
۹۲	پژوهش قوم نگاری
۹۲	تعریف و پیشینه
۹۴	انواع قوم نگاری
۹۵	رویه های انجام قوم نگاری
۹۸	چالش ها
۹۸	پژوهش مطالعه موردی
۹۸	تعریف و پیشینه
۹۹	انواع مطالعات موردی
۱۰۰	رویه های انجام مطالعه موردی
۱۰۲	چالش ها
۱۰۳	مقایسه پنج رویکرد
۱۰۷	خلاصه
۱۰۷	مطالعه بیشتر
۱۱۰	تمرین
۱۱۱	فصل ۵ : پنج مطالعه کیفی متفاوت
۱۱۲	سؤال هایی برای بحث
۱۱۲	مطالعه روایت پژوهی - زیست نگاری (انگروسینو، ۱۹۹۴)
۱۱۴	یک مطالعه پدیدارشناسی (اندرسون و اسپنسر، ۲۰۰۲)
۱۱۶	یک مطالعه نظریه داده بنیاد (مورو و اسمیت، ۱۹۹۵)
۱۱۸	یک مطالعه قوم نگاری (هینفلر، ۲۰۰۴)
۱۱۹	یک مطالعه موردی (آسموسن و کرسول، ۱۹۹۵)
۱۲۱	تفاوت های میان رویکردها
۱۲۴	خلاصه

۱۲۴	مطالعه بیشتر
۱۲۸	تمرین
۱۲۹	فصل ۶: شروع و تدقیق مطالعه
۱۲۹	سؤال‌هایی برای بحث
۱۳۰	مسئله پژوهش
۱۳۲	بیانیه هدف
۱۳۵	سؤال‌های پژوهش
۱۳۶	سؤال اصلی
۱۳۸	سؤال‌های فرعی
۱۴۳	خلاصه
۱۴۴	مطالعه بیشتر
۱۴۴	تمرین
۱۴۵	فصل ۷: گردآوری داده
۱۴۵	سؤال‌هایی برای بحث
۱۴۶	چرخه گردآوری داده
۱۴۷	محل یا فرد
۱۵۱	دسترسی و رابطه نزدیک
۱۵۴	استراتژی نمونه‌گیری هدفمند
۱۵۸	اشکال داده‌ها
۱۶۲	مصاحبه
۱۶۵	مشاهده
۱۶۶	رویه‌های ثبت
۱۷۰	موضوعات بحث‌انگیز میدانی
۱۷۰	دسترسی به سازمان
۱۷۱	مشاهدات
۱۷۲	مصاحبه‌ها
۱۷۳	اسناد و مطالب دیداری - شنیداری
۱۷۴	موضوعات بحث‌انگیز اخلاقی
۱۷۵	مرتب کردن داده‌ها
۱۷۶	مقایسه پنج رویکرد
۱۷۷	خلاصه
۱۷۷	مطالعه بیشتر
۱۷۹	تمرین
۱۸۱	فصل ۸: تحلیل و ارائه داده‌ها
۱۸۱	سؤال‌هایی برای بحث
۱۸۲	سه استراتژی تحلیل
۱۸۴	ماریج تحلیل داده
۱۹۰	تحلیل داده در هر یک از پنج رویکرد

۱۹۳	به روایت پژوهی
۱۹۴	از به پدیدار ساسی
۱۹۶	سبب و ارائه نظریه داده پساد
۱۹۸	سبب و ارائه قوم نگاری
۱۹۹	تحلیل و ارائه مطالعه موردی
۲۰۰	روایت سبب رو بگرد
۲۰۱	استفاده از رابانه در تحلیل داده کیفی
۲۰۱	مزایا و معایب
۲۰۳	گلچینی از نرم افزارهای کیفی
۲۰۳	اطلس نی ای
۲۰۴	کیو اس آر آن ویوو
۲۰۴	هایپر ریسرچ
۲۰۵	مکسدا
۲۰۵	استفاده از نرم افزارهای رابانه ای در رویکردهای سببکانه
۲۱۱	چگونه یکی از نرم افزارها را انتخاب کرد؟
۲۱۱	خلاصه
۲۱۳	مطالعه پیشتر
۲۱۳	تمرین
۲۱۶	فصل ۹: نگارش مطالعه کیفی
۲۱۷	سوال هایی برای بحث
۲۱۷	موضوعات بحث انگیز بلاغی
۲۱۸	بازاندیشی و بازنمایی در نگارش
۲۲۰	مخاطبان گزارش
۲۲۱	نسان گذاری گزارش ها
۲۲۲	نقل قول ها در نگارش
۲۲۴	ساختار روایت پژوهی
۲۲۴	ساختار بلاغی کلی
۲۲۶	ساختار بلاغی درونی
۲۲۸	ساختار پدیدار ساسی
۲۲۹	ساختار بلاغی کلی
۲۳۰	ساختار بلاغی درونی
۲۳۲	ساختار نظریه داده پساد
۲۳۲	ساختار بلاغی کلی
۲۳۳	ساختار بلاغی درونی
۲۳۵	ساختار قوم نگاری
۲۳۵	ساختار بلاغی کلی
۲۳۷	ساختار بلاغی درونی
۲۳۹	ساختار مطالعه موردی

۲۴۰	ساخار بلاغی کلی
۲۴۱	ساخار بلاغی درونی
۲۴۳	مقایسه ساختار روایت‌ها در پژوهش‌های کیفی پنهانگانه
۲۴۴	خلاصه
۲۴۴	مطالعه بیشتر
۲۴۵	تمرین
۲۴۶	فصل ۱۰: استانداردهای اعتباریابی و ارزشیابی
۲۴۷	سؤالی برای بحث
۲۴۷	اعتباریابی و پایایی در پژوهش کیفی
۲۴۷	نگاه‌ها به اعتباریابی
۲۵۴	استراتژی‌های اعتباریابی
۲۵۷	نگاه‌ها به پایایی
۲۶۰	معیارهای ارزشیابی
۲۶۰	نگاه‌های کیفی
۲۶۳	روایت پژوهی
۲۶۴	پژوهش پدیدارشناسی
۲۶۵	پژوهش نظریه داده بنیاد
۲۶۷	پژوهش قوم‌نگاری
۲۶۸	پژوهش مطالعه موردی
۲۶۹	مقایسه استانداردهای ارزیابی پنج روش پژوهشی
۲۷۰	خلاصه
۲۷۰	مطالعه بیشتر
۲۷۱	تمرین
۲۷۲	فصل ۱۱: «تغییر داستان» و نتیجه‌گیری
۲۷۳	تغییر داستان
۲۷۴	مطالعه موردی
۲۷۵	مطالعه روایت پژوهی
۲۷۶	پدیدارشناسی
۲۷۷	مطالعه نظریه داده بنیاد
۲۷۸	قوم‌نگاری
۲۸۰	نتیجه‌گیری
۲۸۳	تمرین
۲۸۴	ضمیمه الف
۲۸۴	واژه‌نامه نشریحی اصطلاحات
۳۰۳	مآخذ
۳۱۶	نمایه

یشتگفتار مترجمان

توجه به پژوهش‌های پژوهش کیفی به ویژه در چند سال اخیر رشد قابل توجهی داشته است. در کنار این جریان نیز، کتاب‌های بسیار خوبی در این زمینه چه در داخل و چه خارج از کشور تألیف و ترجمه شده است. ترجمه کتاب حاضر نیز بر همین اساس صورت گرفته است.

جان کرسول سابقه ۳۰ سال تدریس در دانشگاه نبراسکا-لینکلن در حوزه تعلیم و تربیت را داراست و در این مدت چندین کتاب در زمینه روش پژوهش و به ویژه پژوهش‌های آمیخته و کیفی تألیف و منتشر کرده است که از این میان اندکی در ایران نیز ترجمه شده‌اند. نکته جالب توجه در مورد کتاب حاضر این است که این کتاب در میان دیگر کتاب‌های کرسول، در ارزیابی‌های خوانندگان آن در سایت‌های خرید و فروش کتاب (مانند آمازون یا بخش کتاب گوگل) تقریباً بالاترین امتیاز را داراست و شاید این امر به خاطر رویکرد نسبتاً نوی آن به مقایسه رویکردهای پژوهش کیفی و ارائه مسیر روشن ساختاریافته برای هر یک از این رویکردها باشد.

اما از طرفی هم این کتاب در بعضی فصول بسیار ساختارنیافته و مبهم است و سبک نگارش آن چنان است که گویی نویسنده وقت چندانی برای پرداخت کتاب اختصاص نداده است، به ویژه خوانندگان ممکن است در مطالعه فصل ۳ (پیش‌فرض‌های فلسفی) چنین احساسی داشته باشند. این مسئله چنان می‌نمود که مترجمان در نگاه اول نسبت به ترجمه کتاب مردد بودند. با این حال فصول دیگر کتاب (که به خود رویکردهای پژوهش کیفی پرداخته‌اند) با ساختاریافتگی مناسب، ضعف فصول ابتدای آن (مخصوصاً فصل ۳ و فصل ۱) را پوشش داده و کلیت کتاب را ارزشمند می‌سازند.

مشکل کرسول با فصول نخست و به ویژه فصل ۳ که به مباحث فلسفی پرداخته، این است که وی چنانچه خود اذعان می‌دارد یک روش‌شناس پژوهش کاربردی است و در چارچوب‌دهی مباحث فلسفی فصل ۳ از منطق سازگاری پیروی نکرده است. بدین روی ممکن است خوانندگان در پیگیری فصل ۳ این کتاب دچار مشکل شده یا تقسیم‌بندی کرسول را نپسندند (چنانچه مترجمان نیز نمی‌پسندند). اما باید اعتراف کرد که تخصص کرسول سبب شده دیگر فصول کتاب از سازگاری و روند منطقی و منسجمی برخوردار شوند، به طوری که فرد راغب به ادامه مطالعه کتاب می‌شود.

مطالب کاربردی این کتاب که ممکن است بسیار در حین انجام پژوهش‌های کیفی با آنها مواجه شوید بخش عمده و برجسته کتاب را تشکیل می‌دهند و این مطالب ارزنده دلیل مترجمان برای ترجمه این کتاب است. امید است خوانندگان با نظرات خود ما را در بهبود ترجمه صورت گرفته باری کنند. در آخر مترجمان بر خود واجب می‌دانند تا از خانم رضازادگان که زحمت تایپ ترجمه‌ها را بر عهده گرفتند تشکر و سپاسگزاری کنند.